

STORTINGET

Innst. 209 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:111 S (2017–2018)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Petter Eide og Karin Andersen om granskning og tiltak for å forhindre dobbeltroller i offentlig barnevern

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen nedsette et offentlig utvalg som skal granske dobbeltroller i det kommunale barnevernet der ansatte i barnevernet også har roller i private barnevernsaktører som selger eller har solgt barnevernstjenester til det offentlige, og hvilken påvirkning dette kan ha hatt, samt vurdere om gjeldende lovverk er tilstrekkelig, hvordan dette etterleves og videre vurdere behovet for styrking av lovverket.
2. Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige forslag for å sikre at ansatte i det offentlige barnevernet ikke har kommersielle interesser og mulighet for rolleblanding.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Trond Giske, Kari Henriksen og Tone Merete Sønsterud, fra Høyre, Marianne Haukland, lederen Kristin Ørmen Johnsen og Tage Pettersen, fra

Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal og Morten Wold, fra Senterpartiet, Olav Urbø, fra Sosialistisk Venstreparti, Freddy André Øvstegård, fra Venstre, Hans Kristian Voldstad, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, viser til forslaget om å unngå dobbeltroller i barnevernet. Forslagsstillerne viser til avsløringer om kommersielle interesser i barnevernet og at enkelte ansatte i det kommunale barnevernet har roller i private, kommersielle leverandører av barnevernstiltak.

I representantforslaget foreslås det et offentlig utvalg som skal granske dobbeltroller i det kommunale barnevernet, hvilken påvirkning dette kan ha hatt, og legge frem en lovverksvurdering av etterlevelse av lovverk og behov for styrking. Det foreslås videre at det tas initiativer som sikrer at ansatte i offentlig barnevern ikke har kommersielle interesser og mulighet for rolleblanding.

Barnevernet er avhengig av tillit i befolkningen og hos dem som får hjelp i eller av barnevernet. Den offentlige forvaltningen har klare bestemmelser om habilitet, og disse skal bidra til at samfunnet skal kunne ha høy tillit til forvaltningen. Ingen skal kunne dra personlige fordeler på ulovlig vis verken i sin stilling eller som leverandør av tjenester til offentlig forvaltning.

I bunnen av all omsorg og ivaretagelse i barnevernets institusjoner er det, etter barnevernloven § 1-4, krav til forsvarlighet. Hensynet til barns beste skal være førende for tiltakene som iverksettes, og ansvar for institusjoner som benyttes, er hjemlet i lovens kapittel 5. Iht. § 2-1 har kommunen ansvar for å føre internkontroll, slik at de som utfører oppgaver for kommunen, utfører disse i samsvar med krav fastsatt i lov eller i

medhold av lov. I § 6 i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker er det klare krav til habilitet.

Det vises til brev 22. februar 2018 fra Barne- og likestillingsdepartementet v/statsråd Linda Hofstad Helleland til komiteen, der statsråden viser til at det er alvorlig dersom det skapes tvil om hvorvidt barnevernets avgjørelser er basert på barnevernsfaglige vurderinger og hensynet til det enkelte barnet, eller om det er tatt utenforliggende eller usaklige hensyn. Videre peker hun blant annet på at Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har utformet egne interne retningslinjer som supplerer de etiske retningslinjene for statstjenesten. Statsråden konkluderer i sitt brev til komiteen med at regjeringen ikke finner behov for å nedsette et offentlig utvalg som skal granske dobbeltroller i barnevernet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg at statsråden i sitt brev tilkjenner en politisk aksept av at det ikke er noe i veien for å blande privat og offentlig virksomhet på den måten som representantforslaget advarer mot, så lenge tilliten opprettholdes. Statsråden peker videre på at det er tilstrekkelig med de lover og retningslinjer som foreligger om habilitet og skikkethet i dag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, mener at komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er upresise når de hevder det er en politisk aksept for å «blande privat og offentlig virksomhet». Det er bred politisk enighet om at rolleblanding ikke skal forekomme, og at det skal jobbes aktivt for å unngå rollekonflikter og for å avdekke inhabilitet. Flertallet stiller seg samtidig bak svarbrevet fra statsråd Helleland, hvor hun skriver at

«det er i seg selv ikke noe i veien for at barnevernsansatte samtidig har tilknytning til en privat aktør som yter tjenester eller tiltak i barnevernet, men det er alvorlig dersom det skapes tvil om hvorvidt barnevernets avgjørelser er basert på barnevernsfaglige vurderinger og hensynet til det enkelte barnet, eller om det er tatt utenforliggende eller usaklige hensyn».

En dobbeltrollesituasjon, altså at en barnevernsansatt bestiller tjenester fra seg selv, er ikke tillatt med dagens lovgivning. Regjeringen har igangsatt tiltak for å sørge for at lovverket blir fulgt opp. Samtidig er det viktig å påpeke at dersom en barnevernsansatt i en kommune yter tjenester i en annen kommune hvor vedkommende ikke har noen tilknytning, er ikke dette nødvendigvis en rolleblanding. Dersom den ansatte ikke sitter på begge sider av bordet, foreligger det ingen dobbeltrolle. Flertallet frykter at å hindre eller forby offentlig ansatte å være tilknyttet det private, såfremt det ikke innebærer ulovlig eller uetisk rolleblanding el-

ler inhabilitet, kan være hemmende for nyskaping i sektoren og for kvaliteten på barnevernstjenesten generelt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er nødvendig med en aktiv tilnærming for å forhindre at rolleblanding kan oppstå. At en tjeneste skal inneha og opprettholde tillit, baserer seg også på hvorvidt rammene for tjenestene er gode nok.

Disse medlemmer viser til representantforslagets forslag 1 og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen kartlegge omfanget av dobbeltroller i barnevernet de seneste årene og hvilken påvirkning dette kan ha hatt på tjenestene, og fremme de nødvendige forslag overfor Stortinget slik at man sikrer at ansatte i det offentlige barnevernet ikke har kommersielle interesser og mulighet for rolleblanding.»

Disse medlemmer viser til at flere rapporter har pekt på stor grad av svikt i barnevernets rutiner, bl.a. Helsetilsynets rapport Bekymring i skuffen, 1/2017. Så langt disse medlemmer er kjent med, er det ikke grunn til å knytte denne svikten til habilitet. Likevel vil det være viktig for troverdighet og omdømme at det ikke sås tvil om habiliteten til ansatte. Derfor mener disse medlemmer det er nødvendig med en kartlegging, og at videre tiltak iverksettes på bakgrunn av en slik gjennomgang som foreslått.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, er enig med Arbeiderpartiet i at det kreves en aktiv tilnærming for å forhindre at rolleblanding kan oppstå, og er derfor glad for at det allerede er iverksatt flere tiltak. Flertallet viser til svarbrevet fra statsråd Helleland, som blant annet viser at Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet holder på med en kartlegging av alle ansatte i det statlige barnevernet, for å avdekke hvem som eventuelt har private selskaper, og at veiledende retningslinjer for en registreringsordning for statsansattes økonomiske interesser nylig har vært sendt på høring av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Da regjeringen allerede har iverksatt en kartlegging, fremstår Arbeiderpartiets forslag som overflødig og støttes dermed ikke av flertallet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti deler bekymringen til forslagsstillerne. Det er alvorlig for både legitimiteten og tilliten til barnevernet når uheldige rolleblandinger oppstår, slik avsløringene i Verdens Gang (VG) viser. Disse medlemmer understreker viktigheten av godt regelverk, kunnskap og

tilsyn for å hindre at dobbeltroller og inhabilitetssituasjoner finner sted.

Disse medlemmer understreker at forutsetningen for et sterkt velferdssamfunn er at befolkningen har tillit til forvaltningen av fellesskapets midler. Når folk opplever at aktører på urimelig vis beriker seg på fellesskapets midler, svekker det skatteviljen. De hendelsene man har vært vitne til, hvor misbruk og utnyttelse av fellesskapets midler forekommer, synes å være en konsekvens av kommersialiseringen innen barnevernet. Disse medlemmer mener at denne utviklingen taler for at man heller må styrke, og ikke svekke, fellesskapsløsningen og det offentliges ansvar for velferdstjenestene.

Disse medlemmer viser videre til at det i dag eksisterer tydelige formelle rammer som omhandler habilitet/inhabilitet. Regelverket synes å være robust, men de konkrete hendelsene viser at etterlevelsen av regelverket i enkelte tilfeller svikter. Disse medlemmer mener behovet ikke ligger i å undersøke omfanget av eller granske dobbeltroller gjennom et offentlig utvalg. Det bør heller gjennomføres et målrettet arbeid med å styrke kunnskapen om habilitetsreglene og bevisstgjøre arbeidsgivere og ansatte i offentlig sektor om dobbeltroller.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke kunnskapen om habilitetsreglene og bevisstgjøre arbeidsgivere og arbeidstakere i offentlig sektor om dobbeltroller.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, er enig i at tillit er grunnleggende for et velfungerende velferdssamfunn. Det gjelder også når det kommer til barnevernet. Flertallet vil understreke at det i dag finnes klare regler og retningslinjer knyttet til inhabilitet for barnevernansatte, hvis formål er å ivareta hensynet til tillit. Ansatte i barnevernet må forholde seg til reglene for inhabilitet i forvaltningsloven i tillegg til at arbeidsgiver skal sørge for at de ansatte ikke har bindinger eller egeninteresser som kan føre til interesse- eller lojalitetskonflikt. For ansatte i det statlige barnevernet gjelder også direktoratets interne retningslinjer.

Flertallet er ikke enig i at det er regelverket eller private aktører i seg selv som er problematisk. Tvert imot bidrar de fleste private aktører til en mer mangfoldig, innovativ og tilpasset barnevernstjeneste. Det er iverksatt flere tiltak som skal sikre at regelverket blir fulgt. Flertallet viser til svarbrevet fra statsråd Helleland, som viser at Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet holder på med en kartlegging av alle ansatte i det statlige barnevernet for å avdekke hvem som eventuelt har private selskaper, og at veiledende retningslinjer for en registreringsordning for statsansattes økono-

miske interesser nylig har vært sendt på høring av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Barne- og likestillingsministeren har nylig tatt opp temaene habilitet og bierverv på en samling med fylkesmennene, og for under et halvt år siden mottok direktoratet et brev fra departementet om bruk av private aktører i barnevernet i kommunene. Også her ble habilitet og bierverv tatt opp. Fremover skal det foretas en utredning av rammevilkårene for private aktører som leverer tjenester til statlig og kommunalt barnevern, hvor habilitet nok en gang vil diskuteres. I denne forbindelse vil man også vurdere om dagens regelverk er tilstrekkelig. Alt i alt konkluderer flertallet med at man i dag allerede har et solid regelverk og gode iverksatte prosesser for å forhindre dobbeltroller og styrke bevisstheten rundt habilitet i barnevernet. Flertallet vil av denne grunn ikke støtte representantforslaget.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti registrerer at Kommunal- og moderniseringsdepartementet har hatt på høring et forslag om veiledende retningslinjer for en registreringsordning for statsansattes økonomiske interesser mv, jf. anmodningsvedtak nr. 590 (2015–2016). Disse medlemmer merker seg at Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår at det etableres en frivillig registreringsordning der statlige arbeidsgivere får oversikt over ansattes private økonomiske interesser og engasjementer. Formålet med ordningen er å styrke tilliten til at det ikke foreligger lojalitets- og interessekonflikter. Disse medlemmer registrerer at Bufdir i sitt høringssvar til departementet uttrykker seg positivt til en registreringsordning:

«Direktoratet mener at innføring av en registreringsordning vil være et godt og effektivt virkemiddel for å håndheve de rammene for ansattes rett til å ha økonomiske interesser privat, som blant annet bierverv og næringsinteresser som strider mot virksomhetens legitime interesser.»

Disse medlemmer mener en slik ordning i aller høyeste grad bør vurderes som et av tiltakene for å sikre at ansatte i det offentlige barnevernet ikke har kommersielle interesser som kan forårsake uheldige rolleblandinger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, merker seg at direktoratet mener at innføring av en frivillig registreringsordning for statsansattes økonomiske interesser kan være et godt virkemiddel.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Ven-

streparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, mener et slikt system kan være hensiktsmessig for å forhindre dobbeltroller i barnevernet, dersom retningslinjene kommer på plass.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis representantforslag om granskning og tiltak for å forhindre dobbeltroller i offentlig barnevern.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det offentlige kjøpte barnevernstjenester for 2,9 mrd. kroner fra private aktører i 2016. Det har kommet stadig nye avsløringer om kommersielle interesser i barnevernet, blant annet i en sak VG omtalte 14. januar 2018, som viste at 59 barnevernsansatte har solgt eller selger private barnevernstjenester samtidig som de jobber eller har jobbet for det offentlige barnevernet. Disse medlemmer mener det er svært alvorlig at tilliten til at barnevernets vurderinger alltid vektlegger barnets beste tyngst, blir svekket. Disse medlemmer mener det må være hevet over enhver tvil at kommersielle interesser ikke har påvirket eller kan påvirke barnevernsfaglige vurderinger. Derfor er det behov for å kartlegge omfanget av dobbeltroller i barnevernet, vurdere om gjeldende lovverk er godt nok, og om det etterlevs i sektoren, samt vurdere behovet for styrking av lovverket.

På denne bakgrunnen fremmer komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen nedsette et offentlig utvalg som skal granske dobbeltroller i det kommunale barnevernet der ansatte i barnevernet også har roller i private barnevernsaktører som selger eller har solgt barnevernstjenester til det offentlige, og hvilken påvirkning dette kan ha hatt, samt vurdere om gjeldende lovverk er tilstrekkelig, hvordan dette etterlevs og videre vurdere behovet for styrking av lovverket.»

«Stortinget ber regjeringen iverksette nødvendige tiltak slik at ansatte i det offentlige barnevernet ikke har kommersielle interesser og mulighet for rolleblanding, og orientere Stortinget i kommende budsjettproposisjoner om tiltak som er iverksatt eller planlegges iverksatt.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, er enig med Sosialistisk Venstreparti i at det er viktig at befolkningen har tillit til at barnevernets vurderinger først og fremst baserer seg på barnets beste. Kommersielle interesser skal ikke påvirke barnefaglige vurderinger.

Samtidig er flertallets oppfatning at dagens lov- og regelverk, samt de påbegynte tiltakene fra departementet og statsrådets side, er solide. Å ivareta barnas beste er førsteprioritet. Det er flertallets mening at Bufdirs kartlegging av ansatte i det statlige barnevernet og den ventede utredningen om private aktører som leverer tjenester til statlig og kommunalt barnevern sine vilkår – som også skal diskutere habilitet – er blant de viktige, nye tiltakene som vil ruste oss bedre til å unngå dobbeltroller i barnevernet framover.

Flertallet støtter derfor ikke representantforslaget eller tilleggsforslagene fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen kartlegge omfanget av dobbeltroller de seneste årene og hvilken påvirkning dette kan ha hatt på tjenestene, og fremme de nødvendige forslag overfor Stortinget slik at man sikrer at ansatte i det offentlige barnevernet ikke har kommersielle interesser og mulighet for rolleblanding.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen styrke kunnskapen om habilitetsreglene og bevisstgjøre arbeidsgivere og arbeidstakere i offentlig sektor om dobbeltroller.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen nedsette et offentlig utvalg som skal granske dobbeltroller i det kommunale barnevernet der ansatte i barnevernet også har roller i private barnevernsaktører som selger eller har solgt barnevernstjenester til det offentlige, og hvilken påvirkning dette kan ha hatt, samt vurdere om gjeldende lovverk er tilstrekkelig, hvordan dette etterlevs og videre vurdere behovet for styrking av lovverket.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen iverksette nødvendige tiltak slik at ansatte i det offentlige barnevernet ikke har kommersielle interesser og mulighet for rolleblanding, og orientere Stortinget i kommende budsjettproposisjoner om tiltak som er iverksatt eller planlegges iverksatt.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k:

Dokument 8:111 S (2017–2018) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Petter Eide og Karin Andersen om granskning og tiltak for å forhindre dobbeltroller i offentlig barnevern – vedtas ikke.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 10. april 2018

Kristin Ørmen Johnsen

leder

Kari Henriksen

ordfører

VEDLEGG**Brev fra Barne- og likestillingsdepartementet v/statsråd Linda Hofstad Helleland til familie- og kulturkomiteen, datert 22. februar 2018****Dokument 8:111 S (2017-2018) – representantforslag om granskning og tiltak for å forhindre dobbeltroller i offentlig barnevern**

Jeg viser til brev av 9. februar 2018 fra Familie- og kulturkomiteen, med oversendelse av representantforslag 8:111 S (2017-2018) fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Petter Eide og Karin Andersen. Komiteen ber om departementets vurdering av forslaget.

Stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Petter Eide og Karin Andersen har fremmet følgende forslag:

1. *Stortinget ber regjeringen nedsette et offentlig utvalg som skal granske dobbeltroller i det kommunale barnevernet der ansatte i barnevernet også har roller i private barnevernsaktører som selger eller har solgt barnevernstjenester til det offentlige, og hvilken påvirkning dette kan ha hatt, samt vurdere om gjeldende lovverk er tilstrekkelig, hvordan dette etterleves og videre vurdere behovet for styrking av lovverket.*
2. *Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige forslag for å sikre at ansatte i det offentlige barnevernet ikke har kommersielle interesser og mulighet for rolleblanding.*

Jeg vil innledningsvis understreke at barnevernet er avhengig av tillit for å kunne ivareta sitt samfunnsopdrag. Det er i seg selv ikke noe i veien for at barnevernansatte samtidig har tilknytning til en privat aktør som yter tjenester eller tiltak i barnevernet, men det er alvorlig dersom det skapes tvil om hvorvidt barnevernets avgjørelser er basert på barnevernfaglige vurderinger og hensynet til det enkelte barnet, eller om det er tatt utenforliggende eller usaklige hensyn.

Under bakgrunnen for forslaget har representantene vist at det har kommet "stadig nye avsløringer" om kommersielle interesser i barnevernet, blant annet om at ansatte i de kommunale barnevernet har, og har hatt roller i private, kommersielle barnevernsleverandører. Det vises også til en sak i VG 14. januar 2018 om at 59 barnevernansatte har solgt eller selger private barneverntjenester, samtidig som de jobber eller har jobbet for det offentlige barnevernet. VG-saken omtaler ansatte både i det statlige og i det kommunale barnevernet. Jeg vil presisere at det i den omtalte VG-saken ikke er avdekket konkrete tilfeller der ansatte i barnevernet har vært involvert i behandlingen av saker samtidig som de er inhabile på grunn av bierverv, men saken reiser spør-

mål ved om det kan være slik. Jeg har på bakgrunn av den omtalte saken hatt et møte med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om hvordan de følger opp problemstillinger knyttet til habilitet og bierverv, og fikk en grundig redegjørelse.

Forvaltningsloven inneholder generelle regler om inhabilitet som også gjelder for barnevernansatte. Ved inhabilitet kan man verken være med på å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller treffe avgjørelse i en forvaltningssak. Formålet med inhabilitetsreglene er både å hindre feilaktige avgjørelser på grunn av at det blir tatt utenforliggende eller usaklige hensyn, samt å ivareta hensynet til tillit. En offentlig tjenestemann er inhabil dersom vedkommende selv er "part" i saken eller har en nærmere beskrevet tilknytning til en part, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd. Vedkommende er også inhabil dersom det foreligger "andre særegne forhold" som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, jf. § 6 annet ledd. Det er presisert i bestemmelsen at det blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære "særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til". Den enkelte ansatte har et selvstendig ansvar for å vurdere sin habilitet. Samtidig har også den enkelte arbeidsgiver et ansvar for at ansatte ikke har bindinger eller egeninteresser som kan føre til interesse- eller lojalitetskonflikt.

De formelle rammene er etter min mening klare, og bør ikke være til å misforstå. Når det gjelder ansatte i det statlige barnevernet har direktoratet utformet egne interne retningslinjer som supplerer de etiske retningslinjene for statstjenesten. Ansatte får informasjon om rammene når de begynner i etaten. Av de interne retningslinjene fremgår blant annet følgende:

"Ansatte i Bufetat skal ikke inneha bistillinger eller andre lønnede oppdrag som er uforenlig med Bufetats legitime interesser, eller er egnet til å svekke tilliten til etaten. I tillegg ligger det begrensninger i Statens personalhåndbok, som i hovedsak går ut på at ansatte ikke kan ha bierverv som innebærer at arbeidstager driver eller medvirker i illojal konkurranse med sin hovedarbeidsgiver eller kan gi lojalitetskonflikt.

Ansatte i Bufetat har opplysningsplikt til nærmeste overordnede om alle stillinger eller verv man måtte ha, både lønnede og ulønnede, da begge kan ha konsekvenser i spørsmålet om habilitet.

Det er uakseptabelt som ansatt å ha næringsinteresser i virksomhet hvor etaten kjøper tjenester eller på an-

nen måte profitterer på etatens virksomhet når man er ansatt.

For øvrig skal ikke bistillinger eller andre lønnede oppdrag hemme eller sinke ansattes ordinære arbeid, med mindre det foreligger særskilt pålegg eller tillatelse til dette..."

Jeg vil samtidig vise til at direktoratet er i gang med å kartlegge samtlige ansatte i det statlige barnevernet. De ansatte er blitt sjekket opp mot Brønnøysundregistrene for å finne ut hvem som kan ha private selskaper. De har foreløpig ikke gått igjennom Aksjonærregisteret. Direktoratet har også oppdatert malen for arbeidsavtaler, hvor alle nye ansatte må fylle ut et skjema og opplyse om bierverv. Videre skjerper direktoratet sine interne kontrollrutiner og utarbeider en veileder for bierverv til bruk i Bufetat.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har nylig hatt forslag til veiledende retningslinjer for registreringsordning for statsansattes økonomiske interesser på høring. Direktoratet har gitt uttrykk for at de er positive til dette, og at innføring av en slik registreringsordning vil være et godt og effektivt virkemiddel. Departementet legger til grunn at direktoratet vil vurdere de mulighetene som ligger i dette dersom retningslinjene kommer på plass.

Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunene oppfyller sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven, og har et lovfestet ansvar for råd og veiledning til kommunene, jf. barnevernloven §§ 2-3 tredje ledd og 2-3 b. Fylkesmannen har viktig rolle inn mot kommunene. Jeg vil derfor nevne at jeg nylig tok opp denne problemstillingen på en samling med Fylkesmennene. Jeg forutsetter at fylkesmannen vil vurdere spørsmål knyttet til habilitet og bierverv både i tilsynssammenheng og i forbindelse med råd og veiledning til kommunene. Videre vil jeg nevne at jeg om kort tid vil invitere KS til et møte hvor habilitet på grunn av bierverv og barnevernets behov for tillit vil bli tatt opp.

Jeg vil også nevne at departementet i oktober i fjor sendte et brev til direktoratet om kommunenes bruk av private aktører på barnevernområdet. Direktoratet ble bedt om å følge opp avklaringene i brevet overfor kommunene og fylkesmennene. Brevet ble sendt i kopi til kommunene og fylkesmennene. Kommunene selv har et klart ansvar for å følge opp sine egne ansatte. Departementet understreket derfor at kommunene må være oppmerksomme på problemstillinger knyttet til bierverv og habilitet. Jeg forventer at også kommunene følger opp denne problemstillingen opp mot ansatte i det kommunale barnevernet.

Bruk av private aktører i barnevernet ble også omtalt i Prop. 73 L (2016-2017) Endringer i barnevernloven (barnevernsreform). I den videre oppfølgingen av barnevernsreformen skal departementet gjennomgå rammevilkårene for private aktører som leverer tjenester til statlig og kommunalt barnevern. I den forbindelse skal det vurderes om dagens regelverk er tilstrekkelig og om det er behov for nye tiltak for å understøtte barnevernets kontroll med og oppfølging av tjenester som leveres fra private. Spørsmål om habilitet vil naturlig være en del av utredningsarbeidet.

På denne bakgrunn mener jeg at det ikke er behov for å nedsette et offentlig utvalg som skal granske dobbeltroller i det kommunale barnevernet. Det er igangsatt flere prosesser, og spørsmålet om habilitet følges opp av ansvarlige myndigheter på en god måte.

